

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta šte. 18
Poštno ček. račun: šte. 24-12410

Cena: Posamezna šte. L 25
Naročnina: Mesečna L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto IV. - Štev. 29

Gorica - 17. julija 1952 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Izkušnja modri

Problem sodelovanja s komunisti stopa vsak dan in pod vsakovrstnimi oblikami pred človeka. Povsod najde te ljudi, ki ti ponujajo svojo pomoč, dokler nimajo oblasti v rokah. Ko pe pridejo na oblast, tedaj napravijo podobno kot naredi zidar, ko je hiša pod streho: poruši vse odre, ki so mu tedaj pomagali pri delu. Ne potrebuje jih namreč več. Tako postopajo komunisti. Vse, kar ni strogo in pravoverno komunistično, jim je samo za oder, ki jim pomaga do oblasti.

To velja v prvi vrsti za katoličane. Ti bi po vseh izkušnjah in prevarah morali že dokončno razumeti ter imeti pred očmi, da nimajo kaj pričakovati od zvez s komunisti katerekoli barve, oziroma da smejo pričakovati samo to, da bodo izigrani. Kljub temu so bili in so še vedno katoličani, ki iščejo zvez s komunisti sedaj v tej zadevi sedaj v oni. Sedaj hočejo skupaj s komunisti reševati narodnost, potem socialno vprašanje, nato kulturne vrednote, nekateri celo religio — vero.

Kdo se ne pominja, kako so med leti revolucije hodili okrog po deželi, zlasti po župniščih, z vsemi sladkostmi namazani komunistični agenti ter zatrjevali, da oni niso nasprotniki vere, ne duhovnikov in niti Cerkev? Vsi smo tedaj slišali bajke o partizanih, ki hodijo k velikonočni spovedi, ki ne smejo preklinjati, ki celo molijo rožni venec. Tedaj je Marija Vilfan napisala brošuro »Slovenski duhovniki in politiki o osvobodilni fronti in verie«, katero je izdal IOOF v začetku leta 1945. Tam pisateljica pravi: S tovarišem sva obiskala v Podzemlju v Beli Krajini prodekana g. Andreja Ilica. Pa sem mu zastavila vprašanje:

Ko hodim po Beli Krajini, vidim, da se versko življenje vrši kot pred vojno. Ob nedeljah srečujem ljudi, ki gredo k maši. Na veliko noč sem gledala v Črnomlju procesijo, ki so se je udeležili tudi predstavniki naše oblasti in vojske. Po naših šolah se otroci uče verouka. Ali čutite kakršnokoli omejevanje v izrščevanju svojega verskega poslanstva?

»Nikakega,« mi je s poudarkom odgovoril g. prodekan. »V opravljanju bogoslužja in verskih obredov, krstov, procesij in obiskovanj bolni-

Tito grozi Cerkvi

Pred tremi nedeljami je Tito govoril v Nišu. Dotaknil se je vseh važnejših mednarodnih vprašanj. Pritoževal se je, da katoliški in pravoslavni duhovniki vodijo strupeno separatistično propagando, ki je država ne more trpeti. Zanimajo naj se samo za vero. Napadi Cerkev naj se čimprej končajo, ker država ne želi, da bi se odnošaji s Cerkvijo še poslabšali.

Tito prav dobro ve, da se odnošaji s Cerkvijo lahko hitro zboljšajo. A to je odvisno samo od uvidevnosti jugoslovanske vlade. Vsaj to naj dovoli, da bo Cerkev res ločena od države in svobodna v svojem verskem delu. Ni pa govora o zboljššanju odnošajev, dokler silijo Cerkev, da bi bila sužnja države. Katoliški duhovniki so bili vedno zavodni državljani, a hočejo ostati tudi zvesti Cerkvi.

Zdi se, da hoče Tito z gornjimi obtožbami samo opravičiti nove krivice, ki jih pripravlja duhovnikom in Cerkvi.

kov, ne čutimo prav nobenega omejevanja, tudi v poučevanju verouka ne...«

V brošuri imamo več sličnih izjav od strani raznih duhovnikov.

Tako so takrat govorili in obljubljali. Kaj pa danes? Vsem vam je znana težka resničnost, ki jo je komunizem upeljal sedaj, ko je na oblasti. Porušil je vse odre, ki so mu bili tedaj potrebni, da se je dokopal do oblasti.

Tako dela vedno, povsod, ne samo na Slovenskem in v Jugoslaviji. In vendar ljudje komunistom še vedno verujejo. To je že od čuda. Morali bi pomisliti, kaj je komunizem naredil iz onih ljudi, ki so mu verovali in šli z njim. Nekateri je uničil, ker so se mu v svoji poštenosti skušali izviti, potem ko so spoznali njegove prevare. Med temi se zdi, da je po vsej verjetnosti bil tudi »Narodni heroj« — Vojko Preml iz Št. Vida, poleg nešteti drugih. Druge je komunizem onemogočil. Med temi slednjimi je zadnji v vrsti Edvard Kocbek, zvezda prve velikosti med onimi, ki so komunistom zaupali. Največ pa jih je komunizem osvojil zase in napravil iz njih pristne komuniste — janičarje, ki so izdajali in še izdajajo svoje nekdajne somišljenike in prijatelje.

Poleg raznih laikov so v tej vrsti tudi nekateri duhovniki. Metod Mikuž, Lampret, Anton Bajt ter razni drugi, in morda med vsemi najbolj zašli Ivo Juvančič. Ti so tako daleč prišli, da so postali glavni zavezniki komunizma v boju zoper Cerkev. Kot vodilni cirilmetodarji vodijo prikriti in hinavski boj zoper katol. Cerkev in škofo ter svo-

je sobrate duhovnike. Ta ali oni med njimi je celo partijec in kot tak se bori zoper one ideale, v katere je toliko let veroval in se zanje žrtvoval. Kot nekdanji janičarji so to najhujši zavezniki komunizma v boju zoper Cerkev. Zato je njihova beseda najbolj pikra in najbolj boleča, čeprav najbolj bedasta. Tako je Ljudska pravica z dne 5. jul. prinesla članek nekega takih svojih zaveznikov, v katerem bere: »Bodimo odkriti. Človeku se morajo smiliti preprosti ljudje, ki so obiskovali in še obiskujejo cerkve ob nedeljah, praznikih in delavnih. Smiliti, če pomislimo, da poslušajo pridige o svetem očetu, rimskem papežu, glavarju cerkve, ki skrbi za svoje ovčke po vsem svetu, pošilja misijonarje ubogim zamorčkom itd. itd. Nihče pa tem ubogim ljudem zadostno dopovedati, da je rimski papež suveren vladar države in da vodi zelo močno politiko...« Te besede in druge njim slične je napisal mož, ki je bil sprva komunistični sopotnik, čeprav duhovnik in profesor bogoslovja, sedaj pa je postal sotrudnik Ljudske pravice v blatenju Cerkev ter podpisuje članke s polnim imenom.

Repetita juvant. Upajmo, da bodo izkušnje drugih in naše lastne izmodrile naše ljudi in še posebno naše politike, da ne bodo iskali s komunisti katerekoli barve zvez in sodelovanja. Nihče naj si ne dela utvare, da je kaj pridobil, če se je zvezal z eno frakcijo komunistov zoper drugo. Nasedel bo in drago plačal. Zato ponovimo še enkrat! S komunisti nobenega paktiranja, nobenih zvez. Naj nihče ne misli, da se bo z Belcebubom boril proti hudici.

Bonaventura

Kdo bo predsednik Združenih držav v Ameriki

V petek 11. julija je zbor republikanskih delegatov v Chicagu imenoval za predsedniškega kandidata Eisenhowerja, ki so mu Amerikanci dali ljudsko ime Ike. Eisenhower, bivši poveljnik vseh atlantskih sil v Evropi, je bil končno enoglasno izvoljen od vseh 1200 delegatov. Pri prvem glasovanju je Ike dobil 595, Taft, glavni nasprotnik Ikov, 207 glasov, kandidat Warren 80, Stassen 21 in Mac Artur 10 glasov. Delegacije pa po strankarskemu volilnemu redu lahko spremenijo svoj glas in ponovno glasujejo. Te pravice se je poslužila najprej delegacija iz države Minnesota, ki je pri vsem glasovanju glasovala za lastnega kandidata Stassena in je izjavila zboru delegatov, da svoj glas spreminja in da daje svojih 21 glasov Eisenhowerju. S temi glasovi je Ike že dobil 12 glasov več kot je potrebno za izvolitev (za izvolitev mora imeti 604 glasov). Temu zgledu so sledile potem še druge delegacije, dokler ni padel od neke strani predlog, naj strankina konvencija izvoli Ika soglasno za svojega predsedniškega kandidata. Predlog za soglasno izvolitev Ika je med tem podprl dramatično poraženi kandidat senator Taft sam; pozval je namreč po telefonu voditelja delegacije svoje rodne države Ohio, da omogoči soglasno izvolitev Eisenhowerja. Ko je Ike zvedel za svojo izvolitev, se je takoj podal k svojemu poraženemu tovarišu Taftu v njegov hotel, kar je neobičajno v Ameriki; doslej je bila namreč navada, da je poraženi kandidat zmagovitemu kandidatu častital. To pot je šel Ike k Taftu in ga je pozval na sodelova-

nje v volilni borbi proti demokratom in na sodelovanje v Kongresu po volitvah. Nato sta se postavila pred fotografje, si stisnila roki, narkar je pred veliko množico Taft izjavil: »Hotel sem častitati Eisenhowerju in mu zagotoviti sodelovanje pri volilni borbi in po volitvah.« Na to je Ike odgovoril: »Zahvaljujem se temu velikemu Amerikancu, senatorju Taftu, za obljubo njegovega sodelovanja, ki ga sprejemam in smatram za potrebno za zmago republikanske stranke.« Takoj za tem se je Ike sestal s svojimi ožjimi sodelavci, zlasti s Dowejem, guvernerjem New Yorka in senatorjem Lodgejem ter drugimi politiki. Na tem sestanku so določili osnove obnovitvenega programa republikanske stranke, ki naj zlasti v zunanji politiki zajamči izvršitev načel skupne varnosti in popolno razumevanje novega položaja ZDA v svetu ter odgovornosti, ki ji je ta položaj naloga. Poleg tega so na sestanku sprejeli še dva važna sklepa: Ike je imenoval za svojega podpredsedniškega kandidata, mladega (39 let) senatorja iz Kalifornije Riharda Nixona; tudi Nixon zaveza v zunanji politiki isto stališče kot Eisenhower, to je internacionalno usodno povezovanje Amerike z drugimi svobodnimi narodi, v prvi vrsti z Zahadno Evropo. Drugi sklep na sestanku novih glavnih republikanskih voditeljev pa se je tičal popolne reforme strankinega izvršilnega ustroja. Novi glavni tajnik republikanske stranke naj bi postal Summerfield, republikanski voditelj iz države Michigan. Na popoldan-

skem zborovanju konvencije so izvolili soglasno na osnovi zgornjega sklepa senatorja Nixona za republikanskega podpredsedniškega kandidata, ki je med drugim znan tudi zaradi svoje borbe proti komunistom. V Ameriki pa je tudi običaj,

da nista oba predsednik in podpredsednik, nikdar iz vzhoda ali zapada države, temveč vedno eden iz vzhoda in drugi iz zapada; tako je tudi v obeh glavah države simbolno izraženo popolno državno in narodno edinstvo Amerike.

Pomen zmage Eisenhowerja

Če razmislimo nekoliko pomen Eisenhowerjeve zmage, moremo predvsem ugotoviti, da se zunanja politika Amerike po volitvah novega predsednika ZDA, ki se bodo vršile 4. novembra, bistveno ne bo spremenila, niti v slučaju zmage demokratov niti v slučaju zmage republikancev. Tudi od novembra dalje bo ostala pač v glavnih črtah Trumanova, odnosno zunanja politika demokratske stranke. Taftov, Mac Tharhurjev, Hooverjev izolacionizem, to je težnja, da se ZDA kolikor je sploh mogoče osamosvojijo in obranijo vseh tujih vplivov, posebno Evrope in mislijo predvsem na zgradnjo mogočnega zračnega brodovja, da branijo svojo zemljo ter ne povezujejo svoje usode z usodami drugih svobodnih narodov, zlasti evropskih, je doživel z Ikevo zmago končen poraz. Eisenhower je bil vedno prista in zagovornik demokratske zunanje politike, še več, on je bil zvesti izvrševalec Trumanove zunanje politike. To dejstvo je za Evropo razveseljivo. Nič ni slabšega, zlasti v zunanji politiki kot menjanje glavnih političnih linij. Ikova zmaga pomeni zmago mladih republikancev in strahoten poraz stare republikanske garde, ki jo zastopajo zlasti Taft, Mac Arthur in Hoover. Stara garda bi hotela namreč »kazalec na uric« zavrteti za 50 let nazaj, to je zlasti uničiti vse pridobitve »majhnih ljudi«, ki se imajo zahvaliti za dvig svojega socialno gospodarskega položaja Rooseveltu in Trumanu odnosno njuni socialnogospodarski new deal in fair deal politiki, ki zlasti brani in podpira težnje delavstva in sindikatov proti egoizmu industrialcev. Mladi republikanci so pa pripravljani sprizniti se z dovršenimi dejstvi in svoj konservativni republikanski socialni program vsaj nekoliko pomladiti. Morda odvisi prav od tega, če in koliko bodo mogli svojo notranjo socialno politiko prilagoditi potrebam in težnjam ameriških delovnih množic, ves politični uspeh Ikovih mladih republikancev. Ikova zmaga pri volitvah 4. novembra še daleč ni pridobljena in sigurna; to zmago bo neprimerno težje dosegel, če sploh zmaga, kot pa zmago v republikanski stranki. Ike si je privoščil takoj po svoji izvolitvi kaj privlačno geslo, ki ga je nosil na prsih nek navdušen njegov agitator »I like everybody« in si je tudi zadevni znak sam pripel na prsa. »Jaz ljubim vse« pomeni gornje geslo, ki naj pomaga Eisenhowerju, da pridobi volilce zlasti izven republikanske stranke, posebno med delavstvom, obrtništvom, farmerstvom, malim meščanstvom, med demokrati in liberalci; toda množica ne menja svoje privrženosti tako lahko kot psihozi podvrženo zborovanje politične inteligence na konvenciji. Zato je zmaga Eisenhowerja 4. novembra zelo dvomljiva, kljub njegovi veliki popularnosti. Ona odvisi tudi od stališča, ki ga bo zavzela demokratska stranka proti njemu in kandidata, ki ga bo proti njemu postavila na svoji konvenciji, ki se bo vršila 21. julija v Chicagu, prav v istem hotelu Hilton, v katerem je zborovala republikanska konvencija. Res je, da nimajo demokrati danes nobenega tako vidnega in prodornega kandidata, ki bi se mo-

gel meriti z Ikom, čeprav imajo nekateri zelo sposobne moze, posebno znanega velikega sodelavca Trumanovega, to je Harrimana; morda bi tudi Harriman utegnil biti kos Iku, ker bi ga podprla močna in enotna demokratska stranka s Trumanom na čelu, docim je republikanska stranka vkljub navidezni enotnosti vendar smrtno nevarno razklana. Stara garda je zaradi ostre volilne borbe globoko užaljena in ne vemo, kako se bo v bodočnosti zadržala proti Iku in njegovim mladim republikancem. Demokratska stranka pa je svojo enotnost in moč poudarila prav na ameriški način: »Naj naša konvencija izvoli za predsedniškega kandidata tudi miško, stranka ga bo izvolila.« Pri dobro organizirani moderni stranki osebnost igra sicer veliko vlogo, a sama stranka igra še večjo.

Današnji ponedeljski listi pa prinašajo izredno zanimivo vest ameriškega pomembnejšega lista »New York Times«, da bi namreč Truman »mogel še spremeniti svojo odločitev, da pri teh volitvah ne bo kandidiral za predsednika in to pod določenimi pogoji«.

Odgovor na rusko noto

V četrtek 10. julija so Amerika, Anglija in Francija izročile Kremlju svoj odgovor na njegovo noto z dne 24. maja, v kateri je predlagal sklicanje konference štirih zunanjih ministrov, ki naj bi sklenila skupno mirovno pogodbo z Nemčijo. Več kot 40 dni so zapadne države rabile, da bi določile besedilo svoje note skupno z Zahadno Nemčijo. Jedro note je v tem, da mora Sovjetska Rusija pristati najprej na svobodne volitve v obojnih Nemčijah, Zapadni in Vzhodni ter na imenovanje neutralne komisije, ki naj tu in tam svobodno ugotovi, da postoje možnosti svobodnih volitev v Zapadni in vzhodni Nemčiji; nadalje mora Rusija privoliti tudi v to, da se mora nemška vlada, ki izide iz teh svobodnih volitev, udeležiti skupnih dogovorov o mirovni pogodbi. Zapadnjaki predlagajo Kremlju, da se skliče kratkotrajna konferenca visokih štirih komisarjev v Nemčiji ali pa poslanikov štirih velesil in ne zunanjih ministrov, toda le, če Kremlj najprej sprejme pogoj svobodnih volitev v celotni Nemčiji in ustanovitev tozadevne nevtralne komisije, ki naj na lieu mesta preišče možnosti svobodnih volitev. Zapadnjaki niso hoteli odkloniti sovjetskega predloga, na drugi strani pa se niso hoteli spustiti v dolgotrajna pogajanja s sovjetsko Rusijo, zato so program konference zelo omejili in ga točno opredelili. Če ima Kremlj zares dobro voljo, da temeljito spremeni svojo politiko, mu je dana zopet lepa prilika, da omogoči med Zapadom in Vzhodom znosno razmerje in možnost konstruktivne politike, drugače se bo pač »hladna vojna« med obema svetovoma lahko še zelo dolgo odigravala v vedno ostrejših oblikah. Nočemo ugibati, kaj in kako bo Kremlj odgovoril na to noto Zapadnjakov. Ko bo odgovoril bomo poročali.

Sedma nedelja po binkošnih

Iz svetega evangelija po Mateju
(7, 15-21)

Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem: »Varujte se lažnih prerokov, ki prihajajo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so grabežljivi volkovi. Po njih sadovih jih boste spoznali. Mar bera grozdje s trnja in ali smokve z osata? Tako rodi vsako dobro drevo dober sad, slabo drevo pa rodi slab sad. Ne more dobro drevo roditi slabega sadu in ne slabo drevo roditi dobrega sadu. Vsako drevo, ki ne rodi dobrega sadu, se poseka in vrže v ogenj. Po njih sadovih jih boste torej spoznali. — Ne vsak, ki mi pravi: 'Gospod, Gospod', pojde v nebeško kraljestvo; temveč kdor spolnjuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo.«

NAVIDEZ OVCE — V RESNICI VOLKOVI

Opozorilo Gospodovo pred zvižanimi in krivimi preroki gre skozi stoletja in opozarja pred veliko nevarnostjo, ki grozi našim dušam. Krivi preroki morejo vršiti strastno razkrojilno delo prav zato, ker se morejo zdeti kot pravi preroki, v resnici pa so le učitelji laži in nevarnosti. In toliko bolj morejo škodovati, kolikor bolj ti trgovski potniki satanovi pridejo pred nas pretkano maskirani in z navidezno poštenostjo in s hlinjeno pobožnostjo.

Krivi preroki za časa Gospodovega so bili farizeji in pismouki, ki niso samo ostro se ustavljali njegovemu nauku, marveč so hoteli uničiti vse njegovo delo in odtegniti ljudstvo od Njega.

Danes pa moremo mirno označiti za krive preroke one, ki pačijo nauk Cerkev in Kristusa, ki sprijajo z besedo, govornico ali pisano, in s svojim življenjem moralni nauk evangelija in tako zavajajo lahkoverne k brezbriznosti, brezboštvu, v strastno življenje.

Daleč proč od teh ljudi! Slaba tovarišija je vedno nevarna in vedno more prinesiti v dušo infekcijo nemorale. Apostol Pavel je Korinčanom strogo zabil: »Ne občujete z nečistniki!« (1 Kor 5,9). Pa takoj dostavlja: »Ne občujete s takim, ki se imenuje brat, pa je nečistnik ali lakomnik ali malikovalec ali obrekljivec ali pijanec ali ropar; s takimi niti ne jejte skupaj« (1 Kor 5,11). Kakor da bi apostol hotel podrobno naštetih vrste krivih prerokov!

Kakor so mikrobi v naravi, tako so mikrobi tudi v duhovnem življenju. Pozor torej! Kdor vdihava pokvarjeni zrak, je norec, če misli, da se bo zdravega ohranil. Kako so modri ljudski pregovori, ki pravijo: Kdor hodi z volkom, se navdi tuliti; kdor hodi s kruljavim, postane sam kruljav!

Kolika je odgovornost staršev, da obvarujejo svoje otroke pred slabo tovarišijo, pred raznimi kričaji o svobodi mladine, o uživanju življenja v mladosti in podobno. Vsi, ki so moralno padli, ki so zapustili prejemanje zakramentov, ki so se vdali poželenju in strastem ter uživanju življenja v vsej silovitosti naglici življenja, ki so se zgubili in jih je pogotnilo življenje popačenega sveta morejo potrditi, da je ta strašna usoda njih zadela po slabem tovarišu, ki je hotel biti iskren prijatelj, pa je bil v resnici zvodnik in prerok slabega, sicer v obleki angela, v resnici pa slabši od garjevega psa!

Slabe preroke spoznamo po njih sadovih. Sadove pa z vso pestrostjo našteva sveti Pavel Galačanom, ki so se dali zaslepit od krivih prerokov: »Očitna pa so dela mesa, in taka so: nečistovanje, nesramnost, razuzdanost, malikovanje, čaranje, sovraštvo, zdražba, zavist, jeza, prepirljivost, razprtije, ločine, nevoščljivost, uboji, pijančevanje, požrečnost in kar je temu podobnega...

kateri take reči počenjajo, ne bodo podedovali božjega kraljestva« (Gal 5, 19-21).

Gospod od nas zahteva sadov in ne govoričenja in sentimentalnosti. Ne zadošča samo vera za zveličanje. Vera je brezpogojno potrebna za naše zveličanje in je korenina našega opravičenja, a ne zadošča, če je ne spremljajo dela. »Kakor je namreč telo brez duše mrtvo, tako je tudi vera brez del mrtva« (Jk 2,26).

Da je kdo po volji Bogu ne zadošča, da se obleče v plašč formalnosti in zunanjega izvrševanja, če potem njegovo ni krščansko. Kako kričeča nasprotja so pri mnogih, kako paradokсна zmešnjava! V isti

Zgodovinsko slavlje v Ogleju

Kakor je bilo napovedano, so se v okviru praznovanja 200letnice naše nadškofije vršile v dneh 12. in 13. julija v starodavni velikanski oglejski baziliki ob cerkvenem godu škofijskih patronov sv. Mohorja in Fortunata, oglejskih mučencev, res lepe in spodbudne slovesnosti. Prvi dan je naš prevz. g. nadškof ob asistenci stolnega kapitlja goriškega in še kakih 50 duhovnikov iz vse škofije daroval v patriarhalni baziliki slovesno pontifikalno sv. mašo in je po maši birmoval kakih 150 otrok. Bazilika je bila dobro zasedena od vernega ljudstva. — Po sv. maši so odprli manjšo »cerkev katehumenov«, v kateri so bile na ogled in počestvenje izpostavljene relikvije sv. oglejskih mučencev, ki se navadno hranijo v zakladnici stolne cerkve v Gorici.

Naslednji dan pa je daroval slovesno pontif. sv. mašo stolni kanonik msgr. dr. Marcon, popoldansko procesijo s čudodelnim sv. križem, ki ga je nosilo 24 oglejskih fantov in mož, je pa vodil sam prevzvišeni. K tej procesiji se je nateklo iz vse škofije nepregledno število ljudstva s svojimi duhovniki, ki se je res zgledno pobožno vedlo in z molitvijo in petjem spremljalo sv. križ Gospodov po oglejskih ulicah. Po večini so bile vse oglejske hiše — z nečastno izjemo županskega poslopja, kjer vladajo komunisti — lepo okrašene. Ob povratku v baziliko je bilo treba dolgo čakati predno se je vsa množica vernikov zgrnila vanjo in jo dobesedno napolnila. Tej ogromni množici je naposled spregovoril prevzvišeni o večnolepem in blagor in mir prinašajočem nauku Križanega Jezusa, ki sta ga prva oznanjala v naših krajih sveti Mohor in Fortunat, za njima pa cela dolga vrsta oglejskih patriarhov. Pozval je vernike, naj se trdno oklenejo tega nauka; one, ki so se od njega oddaljili pa je očetovsko opomnil, naj se zopet vrnejo k svojemu križanemu Zveličarju, da bodo dobili mir svojim dušam in bo vsa škofija spet združena pod ljubezen oznanjujočim praporom Kristusovim. Nazadnje je podelil vsem vernikom blagoslov s svetinjo sv. Križa. Škofove besede so užgale in le s težavo se je mogel škofov spoved med množico, ki je vsa hotela poljubljati nadpastirski škofov prstan, pomikati iz cerkve v župnišče.

To je bila cerkvena plat slovesnosti. Oba dneva so pod večer sledile ob baziliki pod košatim drevjem izvencerkvene prireditve. Koncerti več pevskih zborov, ki so že prej v cerkvi oskrbeli za liturgični del petja. Zlasti se je izkazal moški zbor 30 pevcev iz župnije Ruda v Furlaniji, ki je zadnji dan zvečer z naravnost mojstersko preciznostjo izvajal na prostem ljudsko petje, četverglasno, v furlanščini in žel veliko odobravanje od strani pač vsega oglejskega prebivalstva in vseh navzočih gostov. — Ne smemo pozabiti tudi še 50 mladih fantov broječe godbe iz tržaškega zavoda ECA. Neumorno se je s sv. skladba-

koš mečejo mašo in bogokletje, spoved in sveto obhajilo z nečistostjo, nesramno modo, izzivajočimi in grešnimi razvedrili, z nedovoljenimi razmerji!

Ni dovolj, da nič slabega ne narediš, delati moraš dobro!

Naše življenje mora biti plodonosno drevo! Kaj naredi vrtnar z drevesom, ki ne prinaša sadov, morda niti sence ne daje? Poseka jo in v ogenj vrže, da vsaj za trenutek nekaj koristi prinese. Vsako človekovo življenje brez plodu za večno življenje in za dobro bližnjega bo vrženo v ogenj, a niti za trenutek ne bo dalo toplote, da bi vsaj malo dobrote moglo storiti, kakor jo stori posekano drevo na koncu svojega obstoja.

Strašna je torej krivda onega, ki življenje svoje ali drugih naredi neplodno za nebesa!

Gospod slovesno zatrdi, da pojde v nebeško kraljestvo samo, kdor izpolnjuje voljo Očetovo. Zato naj se danes dvigne iz naših src goreča molitev: »Gospod, nauči nas v vsem izpolniti tvojo voljo Tvojega in našega nebeškega Očeta!«

mi oglašala med procesijo, ko je igrala: »Povsod Boga«, je vse mlado in staro, v procesiji in ob straneh stoječi, pelo z njo. Zvečer je pa pri koncertu podajala krasne simfonije in koračnice, ter žela obilo pohvale tudi od nadškofa samega. — Med koncertom pa se je zasvetil visoki oglejski zvonik, ki je kipel v nebo obdan od tisoč žarnic ob vseh svojih obrisih od tal do strelovoda na vrhu, zvonikove line pa so bile označene s svetlimi neon-cevmi, tako da so od daleč vsi ljudje mogli občudovati to mogočno stavbo, ob kateri so švigale rakete in bengalični ognji.

Menda ne mi ne oglejski meščani niso videli še v življenju take proslave sv. oglejskih mučencev. Naj bi bil ta dan tudi v luč vsem onim, ki jih je brezverski svet zapeljal na pota teme!

Komunistom v spomin

Literarni preporod na Slovenskem je začel o. M. Pohl, slovenski duhovnik in redovnik.

Prvi Slovenski časopis so bile Ljubljanske novice in izdajal ter urejeval jih je slovenski duhovnik Valentin Vodnik, prvi slovenski pesnik.

Oče slovenske proze pravimo Matevžu Ravnikarju, ki je bil slovenski duhovnik in celo tržaški škof.

Prvi slovenski pedagog in vzgojitelj je bil Anton Martin Slomšek, slovenski duhovnik in mariborski škof.

In vi, komunisti, boste slovenskim duhovnikom očitali, da so izdajali naroda? Kje bi bil danes slovenski narod, če bi slovenskih duhovnikov ne bilo? Veste povedati?

Kongres kršč. sindikatov v Haagu

V Haagu na Holandskem se je vršil kongres Mednarodne zveze krščanskih sindikatov, katerega se je udeležilo 240 zastopnikov delavskih zvez iz raznih dežel, v glavnem iz Holandske, Belgije, Francije in Švice.

V glavnem poročilu, ki je bilo podano na kongresu, je rečeno, da mora biti poudarjanje človeškega dostojanstva v demokracijah eno glavnih orožij v boju proti komunizmu in razkrivanju njegove lažnjivosti. Poročilo tudi naglašava važnost idej pri delu krščanskih sindikatov. Vzglede, ki ga dajejo demokracije, kar se tiče spoštovanja človeškega dostojanstva, ter življenjska raven v demokracijah državah sta dokaz neresničnosti komunističnih doktrin. Poročilo tudi pravi, da je pomenil Marshallov načrt hud udarec za komunizem v sovjetskih podložniških državah.

PRISPEVAJTE
za † L. Kemperlov sklad!

Iz življenja Cerkev

Duhovniki — bolniki v Lurdu

Med najslavesnejšimi letošnjimi romarji v Lurdu je bilo romanje 435 duhovnikov bolnikov iz vse Italije, med katerimi 93 na posteljah. Vršilo se je pretekli teden. Pravijo, da še niso videli v Lurdu podobnega prizora. Pred lursko vodno so postavili 100 oltarjev, kjer so se duhovniki vrstili za sv. mašo. Težje bolni so maševali kar na postelji. Nekateri so držali prenosljivi oltarni kamen na prsih, da so bili njih bolni udje v tesni bližini z relikvijami mučencev. Izmučena telesa novih mučencev so služila za oltar. Še bolj ganljivi prizor je bil, ko je 25.000 francoskih vojakov poromalo v Lurd in ni bilo dovolj spovednikov. Ponudili so se tedaj bolni duhovniki, ki so na svojih ležiščih poslušali obtožbo in delili odvezo.

Zadnjega dne se je pa zgodilo nekaj nepričakovane. Bolni duhovnik, ki je že prej na potovanju večkrat izrazil željo, da bi umrl v Lurdu in vedno ostal v Marijini bližini, je nenadoma umrl. Želja se mu je izpolnila. A na njegovo mesto je že nastopil drugi. Mlad bogoslovec iz zdravilišča v Arku je bil istega dne v Lurdu posvečen v mašnika. Število duhovnikov se torej ni spremenilo.

Pravoslavni v ZDA

Ruska pravoslavna Cerkev ima v USA in Kanadi 7 škofij s 400.000 verniki. Sedanji škof v Washingtonu je 57 letni bivši carski častnik Jonah, ki je postal duhovnik v USA.

Katoliški prazniki v Indiji

Med uradno priznanimi prazniki v Indiji so tudi trije katoliški: veliki petek, božič in Marijino Vnebovzetje. Čeprav je muslimanom svet dan petek, je vendar po zakonu tedenski dan počitka nedelja.

Marija, zaščitnica Indije

Na predlog indijskih škofov je sv. stolica določila za zavetnico, patrono, Indije Marijo v nebo vzeto. Na njen praznik, 15. avgusta, praznujejo v Indiji tudi dan neodvisnosti.

Prvi duhovniki

Narod »Gujerata«, ki živi v zapadnem delu Indije in ki šteje okrog 10 milijonov ljudi, ima svoj jezik in svojo kulturo. Pred kratkim je bil posvečen prvi duhovnik tega naroda, p. Bazilij Lalabkai, iz Družine Jezusove.

Katoliški indijski literati

V mestu Tuticiovu so imeli prvi kongres katoliških indijskih literatov. Udeležili so se ga pisatelji iz južne Indije in Ceylona. Sklicala ga je Družba za literaturo Tamul, ki ima za namen apolostat tiska. Hoče tudi nekatoličanom, v jeziku tamul, posredovati krščansko literaturo. Predsednik Thani Nayagam, duhovnik, prevaja Avguštinove Izpovedi.

Kaj je z misijonarji na Koreji?

Korejski komunisti so odklonili prošnjo, naj javijo usodo katoliških misijonarjev (nad 135), ki so delovali v Severni Koreji ob izbruhu vojne.

Od maja 1949 je izginilo neznankom 21 nemških misijonarjev-duhovnikov, 25 sester, 20 bratov, okrog 12 korejskih duhovnikov, en škof in nedoločeno število redovnic domačink. Med izginulimi so tudi škof Amerikance, Byrne, apostolski delegat na Koreji msgr. Brenau (iz Chicago) in nekaj ameriških duhovnikov.

Ali so živi, ali ne — nihče ne ve.

Katoliški tisk na Japonskem

Vedno bolj se razvija. »Katoliški dnevnik« ima naklado 15.000. Kulturno revijo »Stoletje« (»Veke«) izdajajo laiki pod vodstvom oo. Družbe Jezusove. Izhaja tudi družinski list: »Družinski tovariš« v 3.000 izvodih. Poleg tega izdajajo tudi nekatere specializirane revije, kot n. pr. »Katoliška vzgoja«, ki ima 3.500 naročnikov in ki obravnava katoliška vzgojna vprašanja

Katoliški zdravniki na Japonskem

27. novembra lani (1951) so katoliški zdravniki ustanovili Zvezo katoliških zdravnikov v Nagasaki. Tisti, ki živijo v tej provinci, imajo sestanek vsak mesec, vsi skupaj pa bodo imeli letno po eno splošno zborovanje. Izdajali bodo v posebnih publikacijah svoje zdravniške razprave in študije.

Kitajski katoličani pišejo papežu

Skupina kitajskih katoličanov je pisala papežu Piju XII. pismo, katerega zadnja dva odstavka se glasita takole:

»Sveti oče, kitajska Cerkev je stopila v težko in nevarno dobo. Časopisi nenehno pišejo proti Cerkvi in jo obrekujejo, sramotijo. Če bo ta doba preskušena, groženj in divjega preganjanja še naprej trajala, si ne upamo misliti na bodočnost vernikov. Zaupamo v Vašo Svetost, v Vaše prošnje k Bogu, naj odpusti grehe naše ljubljene Kitajske in naj nam da resničnega miru.

Veliki papež, tu imate še vedno skupino svojih sinov, slabih in neizkušanih ki se hočejo zrtvovati za Cerkev. Vsak trenutek smo pripravljani iti v ječo in preliti kri v pričevanje resnice, ki jo je oznanjal naš Gospod Jezus Kristus. Prosimo Vašo Svetost, da blagoslovi naše sklepe in za nas prositi, za slabotne in majhne sinove Vaše Svetosti.«

Spreobrnjenje

V kapeli zavoda sv. Petra v Rimu je bil krščen prof. dr. Franc Nogami, profesor za jezike na cesarski univerzi v Kyoto (Japonska). Biva že nekaj mesecev v Italiji, kjer študira italijansko literaturo pred Dantejem. Krstil ga je japonski duhovnik iz Tokija, p. Komatsu.

Vzhodna Afrika

V letu 1951 se je število katoličanov pomnožilo za 150.000. Danes štejemo v teh krajih 2.937.781 vernikov. Največ v Ugandi, (1.104.909), nato Tanganika (800.920), Kenia (365.021), Niassa (293.903), Severna Rodezija 281.421 in Sudan (91.597).

50-letnica smrti sv. Marije Goretti

Prvo nedeljo julija so praznovali v mestecu Nettuno velike slovesnosti 50-letnice mučeniške smrti sv. Marije Goretti. Na desetine in desetine tisočev vernikov se je zgrnilo na ta dan iz bližnjih in daljnih krajev v mesto Nettuno ter oblegalo cerkev in kapelo, kjer počiva v posebni žari mala mučenka sv. čistosti.

Proti večeru so prepeljali žaro z ostanki sv. Marije Goretti v slovesnem spovedu v deset kilometrov oddaljeni Ferriere, kjer je živila nekoč mala svetnica in kjer je padla kot nedolžna žrtev sv. čistosti. Cesta med Nettunom in Ferriere je množica vernikov, ki so stali ob strani poti oziroma spremljali na avtomobilih slavnostni spoved. Ko so dospeli v Ferriere so postavili žaro pred hišo, ki je bila priča njenega mučeništva.

Po raznih molitvah, petju in nagovoru, se je slavnostni spoved vrnil med zvonjenjem zvonov, petjem in sviranjem godbe pred razsvetljenim nettunsko cerkev, kjer se je vršil blagoslov z Najsvetejšim. Po blagoslovu so prebrali posebno poslanico, v kateri je sporočil sv. oče, da je duhovno navzoč med njimi. Prebrali so tudi pismo, ki ga je poslala za to priložnost mati svetnice, ki se iz zdravstvenih razlogov ni mogla udeležiti tega veličastnega in nepozabnega slavlja.

Novo ukrajinsko semenišče

Konec junija t. l. so v prisotnosti tajnika kongregacije za Vzhodno cerkev kard. Tisseranta in apost. nuncijske msgr. Roncattija otvorili v Louryju (Orleans) v Franciji novo malo semenišče, ki je namenjeno vzgoji ukrajinskega duhovniškega naraščanja. Msgr. nadškof Bucko, ki je apostolski vizitator Ukrajincev v Zapadni Evropi, je opravil ob tej priliki službo božjo v vzhodnem obredu. K slovesnosti so bili povabljeni razni francoski škofje in civilne oblasti.

Novo semenišče, ki mu je pridelen tudi zavod s kmetijsko šolo, so zgradili z veliki pomočjo podpora kongregacije za Vzhodno cerkev in s prispevki raznih dobrotnikov.

Semenišče je posvečeno sv. Janezu Bosku ter je izročeno salezijancem v oskrbo. To dejstvo je zelo zanimivo, kajti dosedaj se salezijanci niso udeleževali med ukrajinskimi ljudstvom. Vse kaže, da hočejo salezijanci razširiti svoje delovanje tudi med vzhodne katoličane ter jih seznaniti z načeli in metodami don Boskojevega vzgojanja.

Novo semenišče bo sprejelo pod svoj krov kakih 50 ukrajinskih semeniščnikov, ki se vzgajajo trenutno v orleanskem škofijskem semenišču in ki bodo razposlani pozneje kot duhovniki med razne ukrajinske skupine, ki so raztresene po Zapadni Evropi.

Vseh Ukrajincev, ki so raztreseni po Zapadni Evropi, je kakih sto tisoč; največ jih je v Franciji (okoli 45 tisoč), ostali so v Angliji (30 tisoč), v Nemčiji (20 tisoč). Po večini so begunci, ki jih je vojna vihra razprskala po vsej Evropi in ki se neoteje vrniti v domovino, ki je padla pod boljševsko suženjstvo.

Škofje znova potrjujejo ukrepe zoper komunizem

Zadnji pastirski list goriške nadškofije je prinesel daljše navodilo duhovnikom, ki so ga izdali škofje Treh Benedicij na svoji letni konferenci od 29. do 30. maja t. l. Ker se mnoga teh navodil tičejo tudi vernikov, jih v glavnem tukaj povzemamo, da bodo tudi verniki vedeli, kakšni so predpisi škofov, in da zato ne bodo menili, da duhovniki ravnamo v nekaterih stvareh po svoji glavi.

Škofje opozarjajo med drugim na pogubno delo, ki ga vršijo organizacije pionirjev (API) med otroci. V tem oziru so nekateri škofje zlasti v Emiliji, dognali neverjetne reči. Zato pa ponavljajo navodilo duhovnikom, ki ga je dal sv. Oficij z dekretom dne 28. julija 1950, namreč naj se otrokom, ki so vpisani v organizacije pionirjev, odrečejo sv. zakramenti, dokler so v teh organizacijah. To pa predvsem zato, da bi starši razumeli, kako nekaj hudega je, če pustijo svoje otroke med pionirje.

Dalje so škofje znova priklicali v spomin duhovnikom in tudi vernikom predpise znanega dekreta zoper komunizem z dne 1. julija 1949. Ta dekret ni v ničemer preklican ali spremenjen. Škofje ga le dopolnjujejo z novimi pojasnili, in sicer: »Med one, ki komunistično partijo podpirajo, je treba prišteti, pravijo škofje, tudi naslednje:

a) Vse vpisane v ital. social. stranko (P.S.I.), združene ital. žena (U.D.I.), to je v ital. AFZ, in one vpisane v organizacijo pionirjev (A.P.I.) in v druge slične sopolitiške komunistične organizacije.

b) Onega, ki voli za komunistično partijo ali za Nenniijeve socialiste.

c) Vsi, ki z denarjem podpirajo omenjeni partiji.

č) Končno onega, ki piše članke ali drži govore, v katerih zagovarja in povečuje katero omenjenih strank in njih delo.

Vse take je torej treba smatrati, da podpirajo komunistično partijo in da zato ne morajo prejeti odveze, če ne obljubijo, da se hočejo poboljšati.

Ker se prevratne ideje komunizma širijo še najbolj s pomočjo tiska, poudarjajo škofje, da je v smislu dekreta sv. Oficija prepovedano branje časopisov in revij, ki zagovarjajo marksistični materializem. V ta namen so škofje sestavili poseben seznam časopisov in revij, ki so po predpisih zgornjega dekreta prepovedani. Seznam teh časopisov bo moral biti na posebni deski izobešen v vsaki cerkvi. Za nas pridejo v poštev posebno tile časopisi:

Avanti, Paese, Unità, Vie Nuove, Il Lavoratore, Corriere di Trieste, Delo, Primorski dnevnik, Razgledi, Soča.

Da ne bo kakih nespozumljenj, škofje znova naročajo župnikom, da taki, ki so notorični komunisti, ne smejo biti za krstne ali birmanske botre in niti za priče pri cerkveni poroki. Če taki umrjejo kot zakrknjeni nespokorniki, se jim mora odreči cerkveni pogreb.

Taka stroga navodila višjih dušnih pastirjev glede ravnanja s komunisti in njihovimi simpatizerji nam pričajo, da se cerkvena oblast prav živo zaveda, kako velik prestop je, če kdo da svoje ime kom. partiji in zlasti če kdo javno izpoveduje brezbožne komunistične nauke. Tukaj ne gre več samo za stranko, kakor jih je na svetu toliko, temveč za pravo zmotno ideologijo, za zmoten nauk, ki je v vsem slični krivi veri. Zato tudi ravna Cerkev s takimi kot ravna s krivoverci in javnimi odpadniki.

Marsikdo se nad tem zgraža, češ da je Cerkev neusmiljena. Toda pomisliti moramo, da gre tu za zveličanje duš, za najvišje dobro, katero ogroža komunizem s svojim materialističnim naukom o svetu in o človeku. Politični, socialni in svetovno-nazorski nauki komunizma so med sabo tako tesno povezani, da jih ne moremo ločiti. Komunizem zato ni samo politični in socialni sistem, temveč istočasno tudi verska, oziroma brezverska doktrina. Proti takim zmotam pa je Cerkev bila in bo vedno neizprosna. Treba je žrtvovati bolne in odpadle ude, da se rešijo ostali.

Prejeli smo in priobčujemo:

Še nekaj o nabrežinskih volitvah

Čprav se podpisani skupini ne želita spuščati v polemike, smatrata za umestno dati slovenski javnosti naslednje

POJASNILO:

Složni nastop Slovencev na deželi je bil posledica zgodovinskega tabora na Bazovici, na katerem je naše ljudstvo dalo svetu in političnim voditeljem na znanje, da je do grla sito bratomornih preprirov, izpodkupojih odporno moč naroda proti naraščajočemu, slovenske zemlje lačnemu nacionalizmu. Pod vplivom te mogočne ljudske volje in krivičnega volilnega zakona je bila proglašena Lista slovenske skupnosti.

Kakor povsod drugod je bilo tudi za Nabrežino dogovorjeno, kako naj se porazdeli mesta v občinski upravi. Sporazum se je glasil: župan Josip Terčon, podžupan dr. Škerk. Če bi Terčon mesto odklonil bo župan dr. Škerk. Ta sporazum so sprejeli zastopniki vseh skupin iz Liste slov. skupnosti.

Na Škerka so se bile stranke zedinile radi tega, ker je pravnik in zato še posebno usposobljen v tej narodno izpostavljeni občini. Njegovi izvolitvi, ki je bila

v narodnem interesu, ni do zadnjega nihče ugovarjal.

Po končanih volitvah pa je g. Terčon izjavil, da sporazuma ne priznava in je zahteval, da Škerk ne sme biti izvoljen v občinski odbor, sicer da odklanja mesto župana.

Ko so se kršč. socialci in neodvisni izključitvi dr. Škerka uprli, se je nekdo iz vodstva SDZ približal Osvobodilni fronti, skušajoč priti z njeno pomočjo do svojih ciljev v Nabrežini.

Ker ta poskus ni uspel, je SDZ začela razgovore s kominformisti.

Zavedajoč se nevarnosti, ki preti narodni stvari, smo sklenili narediti poslednji poskus, da rešimo slovensko skupnost. Na sestanku v Nabrežini dne 28. VI. je dr. Škerk stavil predlog, po katerem naj bi se skušalo doseči, da bi se OF zadovoljila samo z enim odbornikom. Predlog se je glasil: župan Terčon Josip, podžupan dr. Škerk, odborniki Drago Legiša, Terčon Ivan (vsi iz Slov. narodne liste) in en odbornik iz OF. Trditve, da bi OF z enim odbornikom mogla spraviti v svojo odvisnost občinsko upravo, bi bila smešna. Toda Josip Terčon je tudi ta predlog od-

klonil, zahtevajoč samo eno: da Škerk ne sme biti izvoljen.

Vse ostalo je javnosti znano: v občinsko upravo sta prišla z glasovi SDZ dva voditelja kominformistov, zato so kominformisti izvolili za župana Terčona in vrgli ven Škerka.

Iz tega izhaja: 1) da se je SDZ skušala zvezati zoper svoje najožje sodelavce najprej z OF. 2) da se je, ko ji to ni uspelo, povezala s kominformisti, in sicer že par dni pred odločilno sejo od 7. VII.

Borba SDZ torej prav za prav ni bila uperjena zoper OF temveč, proti neodvisnim in kršč. socialcem, v katerih je gledala mesto naravnih zaveznikov edino možne tekmece v nekomunističnem taboru.

Razen tega vzbujata ta postopek SDZ vtis, da so pri stvari poleg ozkosrčnih strankarskih interesov igralo pomembno vlogo osebne koristi posameznikov.

K sreči je pa veličanska večina tržaških Slovencev ostala zvesta programu slovenske skupnosti. Vsenarodni sporazum se izvaja

v vseh občinah razen v Nabrežini. Tudi velika večina članov SDZ obsoja izdajo načel, s katerimi je šlo naše ljudstvo v volilno borbo, odklanja sleherno politično sodelovanje s stranko, ki jo vodita Italijana Vidali in Togliatti, s stranko, ki sprejema ukaze in navodila iz Rima ter je sovražnica Svobodnega trž. ozemlja. Tem zavednim in značajnim Slovencev pošiljamo bratske pozdrave. Vztrajati je treba do kraja na programskih načelih Slovenske nar. liste in Leste slov. skupnosti. Pet ali šest posameznikov, ki stavljajo strankarske in osebne koristi nad narodne, ne bo premagalo ljudstva. Pokoriti se bodo morali volji naroda.

S tem pojasnilom želimo razgovor o tej zadevi zaključiti, kajti časopisni prepri, ki se nam upirajo in jih ljudstvo sovraži, slovenski stvari le škodujejo.

Slov. kršč. soc. zveza v Trstu
Skupina neodvisnih Slovencev

V Trstu, dne 14. julija 1952.

GOSPODARSTVO

Ameriška križana koruza

zažene večkrat poleg glavnega stebela še postranska stebelca. Taka stebelca je potrebno odstraniti, a ne samo prerezati zgornji del, temveč v korenine: drugače lahko zopet požene stranske poganjke in storži na glavnem stebelu se slabo razvijejo.

Prečisti čimprej koruzo

in odstrani ona stebela, ki niso poglala storžev, to je koruzo jalovko. Taka jalova koruza nima storžev pač pa ima stavice — moški cvet in na teh cvetni prah, ki bi lahko padel na lase pri storžih in tako razširil svojo jalovost na semensko koruzo za drugo leto.

Ko prečiščaš oziroma trebiš koruzna stebela, pazi na stebela s snetjo, z gobami. Taka stebela moramo odstraniti takoj, čim jih opazimo, na vsak način, predno gobje razpoči: če razpoči, potem je že razširil svoje trose ali klice bolezni po drugih. — Snetljivo koruzo spravi celotno iz njive, a ne dajaj je živini v krmo in tudi na gnoj je ne vrzi, temveč v ogenj: take bolezni uniči le ogenj.

Nad črvi in živalskimi škodljivci

se pritožuješ, ne napraviš pa nič, da se ne bi množili. Kako je sedaj z odpadajočim sadjem, bodisi hruškami, jabolki, češpljami, itd.? Jih li pobiraš ali jih pušiš pod drevesom, da črv doraste in zleze v zemljo ali se kam skrrije, plod pa segnje?

Vsaki dan bi morali obiskati sadno drevje. Otroci sedaj nimajo šole in ker jih itak ne smeš in ne moreš uporabljati za težja dela, jim lahko odkazeš to delo: vsaki dan naj poberejo vse plodove, ki padejo z drevesa; tudi orehe, ki jih sežgi! Iz zdravega dela odpadlih jabolk lahko začneš pripravljati sušje, osušene krljce, vse ostalo pa opari z vrelo vodo in pokrmi prašičem. Kar je gniloga in popolnoma piškavega, pa vrzi v ogenj.

Myxomatosis

se imenuje neka virusna bolezen, katero so lansko leto našli razširili med podivjanimi kuncu v Avstraliji, kjer so postali prava šiba božja, saj so zgrizli vse zeleno in so se navadili plezati tudi po drevesih. Poročila pravijo, da je bil dosežen velik uspeh, ker je v enem letu erknilo več de-

setin milijonov kuncev in so tako pridobljeni pašniki za milijone ovc, katerih volna in meso sta glavna vira avstralskega kmetijstva. (Virusna bolezen je tudi sli-navka, ker ni povzročena od bakterij, pač pa od neke snovi, ki ni vidna niti pod najboljšim drobnogledom).

Razvoj prebivalstva v Italiji

Število je sila, je pravil Mussolini in zato je z različnimi ukrepi skušal dvigniti število rojstev.

Nova rojstva višajo brezposelnost, pravi praktični Italijan in zato rojstva padajo. Zanimivo pa je pri tem, da pada število novorojenih v gospodarsko sorazmerno dobro stoječi severni Italiji, dočim ne padajo v ubožnih razmerah južne Italije. Zato pa je v severni Italiji vedno več priseljencev iz Južne.

Naslednje številke so precej zgovorne za razvoj prebivalstva:

Leto	rojstva	smrti	višek rojstev
	(v tisočih)		
1938	1037	615	422
1946	1021	413	422
1947	995	517	478
1948	989	482	507
1949	920	480	440
1950	890	448	442
1951	844	479	365

Če ne bo v drugi polovici leta kakšnih bistvenih sprememb, bo letos višek rojstev nižji od lanskega leta.

Državna cena za pšenico,

ki jo morajo obvezanici izročiti v državna skladišča znaša za

a) mehko pšenico (za kruh) s hektolitersko težo 75 kg in z 1% primesi:

V severni in delu srednje Italije L. 6.800 za 100 kg;

v ostalem delu srednje Italije in delih južne: L. 7.050;

v ostali južni Italiji in na otokih: L. 7.300.

b) za trdo pšenico — za testenine — s hektolitersko težo 78 kg in z 1% primesi v pokrajinah kot zgoraj 7.550, 7.800 in 8.050.

Če je odstotek primesi večji, se cena zniža, enako tudi, če je hektoliterska teža nižja; če pa je hektoliterska teža višja, je tudi cena višja. V splošnem je letoš-

nja pšenica zelo težka in govorijo, da je dosegla ponekod hektolitersko težo od 86 kg.

Italijanski sir v ZDA

Pred meseci so ZDA onemogočile uvoz italijanskih sirov (pa tudi iz drugih držav), ker so hotele ščititi domačo proizvodnjo. Ta ukrep je imel za posledico, da so v Italiji cene sira padle, s tem pa tudi cene mleku.

Sedaj je upostavljeno prejšnje stanje in ZDA ne bodo več delale težkoč pri uvozu sira. Italijanski proizvajalci sira upajo, da se bo cena sira zato nekoliko zboljšala, posredno pa potem tudi cena mleku.

Letošnji pridelek pšenice

bo znašal v Italiji po podatkih Osr. statističnega urada 72.380.000 q napram lanskim 69.043.000 q. Torej je letošnja pšenična letina boljša za 4,8%.

Mlekarsko združništvo v Indiji

V Indiji je nad 160 milijonov govejih glav, v ZDA 80 mil., v Rusiji okoli 50, v Italiji okoli 9 mil.

Kljub temu ogromnemu številu goved v Indiji, je bila tam ustanovljena prva mlekarska zadruga komaj l. 1927, po letih jih je bilo 51 v 6 zvezah, po zadnjem številu pa jih je že 535 v 36 zvezah. Mlekarske zadruge imajo zelo obilno članstvo, ki šteje danes že več milijonov.

Vlasi s tržaškega velesejma

Tudi v Trstu je te dni vročina neznosna. le proti večeru se malo ohladi. Tedaj vse hiti na prsto, ali v zabavni park, kjer se v tisočih lučeh in med oglašujočo cigansko godbo vrtijo vrtljaki, brzijo avtomobilčki v strmine in v globine na ruskih gričih, kričijo komedianti pred malimi cirkusi. Kdor pa več premore, se poda gor proti Montebellu, kjer nebo žari od bajne razsvetljave tržaškega velesejma. Kdor ni še nikoli obiskal nobenega velesejma, ga vse to bogastvo človeške zamisli, ki se izraža v razstavljenih delih, naravnost očara. Dolge vrste avtomobilov čakajo pred vhodom v te veličanske stavbe, ki so jih pred štirimi leti dogradili nalašč za velesejme. Ko vstopiš, ne veš, kje bi začel vse te vabi, vse se ti ponuja. Ure do polnoči bliskovito bežijo, komaj da si bežno nekaj ogledaš. Vstopimo v prvi oddelek ali paviljon kakor ga vsi imenujejo. In najdeš najmodernejšo šivalno in pletilne stroje. Dekleta sede ob njih in z vso spretnostjo kažejo gledalcem najnovejšo pridobitve v vezenju in šivanju. Zanimiv je tu oddelek tržaške predilnice, kjer izdelujejo zaključevino. Trdo je naše življenje za vsakdanji kruh, nosijo napis slike iz tvornice. V nadaljnjih oddelkih si lahko ogledaš najmodernejšo štedilnike, hladilnike, pralne kotle, stroje za čiščenje preprog in vseh mogočih stvari, ki kar avtomatično opravljajo vsa hišna dela, ki pa so za večino obiskovalcev velesejma le neizpolnjene sanje. Zanimiva je razstava tržaških ladje-delnice. Posebno doraščajoči dečki se kaj radi ustavljajo pred krasno izdelanimi ali manjšimi ladjami, ki do vseh potankosti sličejo veliki Saturniji, Vulkaniji, Augustusu. Posebno ta slednja je izredno lepa, najmanj štiri metre dolga v podnožju mogočnega ladijskega vjaka in drugih velikih strojnih delov.

Zopet smo na prostem, pa ti prijetno zadisi okusno pečeni piščanci, ki se vrte na ražnju pred lovsko kočo. V notranjosti so mize vse zasedene, marsikdo si privošč

PIERRE L'ERMITE:

Nespametni svet

Roman iz druge svetovne vojne

Ker prihaja vedno prva, sva bila sama. Zdelo se mi je prav, da se zanimam za njeno žalost; vprašal sem jo, zakaj joče.

Povedala mi je, da je zelo vznemirjena zaradi zdravljenja svojega očeta, ki ima skoraj gotovo raka v sapniku, ne da bi kaj slutil.

Uboga risalka je bila zelo izobražena ter se je lahko natančno pričepala o tem, delala si ni nobenih praznih upov o usodnem, krutem, bližnjem koncu.

Razložila mi je primer čisto tako kot kak zdravnik.

»Rak v sapniku je redkejši,« je rekla, »toda mnogo hujski kot rak v grlu. Vem torej, da bo dragi očka umrl zadušen on, ki je vse svoje življenje dihal sveži morsk zrak.«

Poskušal sem ji dati nekaj upanja. Objubil sem ji, da jo bom seznanil z enim svojih profesorjev, ki dela v zavodu Curie, kjer s pred kratkim odkritimi žarki dosega izredne uspehe pri osuševanju žarišč raka.

Znanstveno sem ji dokazal učinek teh

žarkov, ki včasih bolezen popolnoma ozdravijo, vedno pa zavrejo njeno škodljivost.

Skoraj mi je uspelo, da sem jo prepričal. S solzami v očeh mi je neprisljano podala roko ter mi izrazila vso hvaležnost za up, katerega sem spet vzbudil v njeni pobiti duši.

»Dragi očka!.. Kako vam bom vse življenje hvaležna, ako ga homo z zdravljenjem, kot ga svetujete, lahko rešili! Toda to je tako lepa sanja, da si ji ne upam vdati!..«

V tem trenutku so se nenadno odprla vrata in vstopila je druga risarica gospodična Leona U.

V njenem obrazu se je pojavil tako gnusen izraz začudenja, da ga ne bom zlepa pozabil.

Ali je morda le res, da ima vsaka luč tudi svojo senco?..

XIX.

Zanimal sem se za očeta gospodične Chantal. Prijatelj z zavoda Curie ga je preiskal ter mi je pravkar telefoniral.

Gre za zelo resen primer. Predolgo so čakali, preden so začeli boj proti ognjišču raka.

Žarki ne bodo več veliko pomagali; kmalu bo postala potrebna težka operacija, zaradi katere bo bolnik izgubil govor, ki ga pa ne bo rešila.

Znanost bo sicer tu kot drugod storila, kar bo mogla; toda nasproti silovitim napadom smrti, kot so jetika, rak in mnogo drugih bolezni, je brez moči. Zdi se, da je bolj mnogostranska v uničevanju kot v reševanju. Pri pisanju tega stavka sem mislil na uničevalno silo letal prihodnosti in na razbitje atomov.

O tem, kar mi je zaupal prijatelj, nisem gospodični Chantal seveda nič povedal. Bog nam je v svojem usmiljenju zakril uro smrti; ne gre torej, da bi jo določal jaz, ki sem ubog človek.

Ta risarica je res dobra, tiha, plemenita gospodična. Na obrazu ji odseva globoko notranje življenje. Izmed žensk v pisarni se edino ona ne lepotic, temtem ko vse druge tvorijo vsakdanjo slikarsko razstavo. Neženirano si pred ogledalom rdečijo ustnice ali pa si pudrajo lica.

Človek bi mislil, da bo matematika in industrijsko risanje usmerilo misli teh gospodičen proti resnejšim predmetom. Kaj še!

Vsako jutro se hudomušno vprašujem,

kakšno čudovito frizuro bo katera prinesla... In ali ne bo Irma, tretja risarica, ki je pred enim mesecem imela še kostonjeve lase, danes prišla z živo plavimi lasmi beneškega odenka?

Vendar pa sodim, da je večina teh deklet dobromisleča in da izvršujejo svoje verske dolžnosti v mestnih delih, kjer stanujejo. Ena izmed njih celo nosi, in sicer zelo vidno, lepo svetinjšico Matere božje.

V pisarni pa v verskih stvareh niso tako odločne, kot bi želele... V razgovorih ne odgovarjajo na napade glede vere... svoje vere ne živijo... je ne izžarevajo.

Bolj sem zadovoljen z mladimi delavci iz študijskega krožka. Ti se živo zanimajo za versko vprašanje in so kristjani povsod, ne da bi se skrivali ali pa se s tem postavljali.

Ali naj torej iz tega sklepamo, da se je kolo obrnilo in da so danes fantje bolj resni kristjani kot dekleta?

Leona je v tem pogledu vsekakor zelo napadalna. Na čisto svojski, malomarni način vam vrže v obraz očitek in se umakne, ne da bi čakala na odgovor.

Njeno vedenje me je že večkrat užalilo. Kako je žalostno, če žena nima vere!

Ves teden ne govorijo o drugem kot o

počitku koncem tedna in o izletih ali zabavah, ki bodo.

Mojji upi, katere sem stavil v ljubo in ljubeznivo žensko osebe, postajajo manjši.

Mislim na star pregovor: »Če pogledaš enkrat, vidiš lepoto; če pogledaš večkrat, vidiš resnico.«

Nagibam se k mnenju, da to velja zlasti za te gospodične.

XX.

»Kadar si tako srečen, da to priznaš, se pazi!.. Nesreča je namreč pred vratili!.. To je ruski pregovor, ki trdi tako žalostno resnico.«

Ugotavljam, da vedno bolj pogosto navajam pregovore.

Če izvzamemo razočaranje nad ženskim osebjem, je dozdaj šlo vse zelo dobro. Imel sem vtis, da je igra lahka in da me obdaja splošna blagohotnost.

Ker se dobro širi samo od sebe, nisem nikomur skrival svojega zadovoljstva, zlasti še, ker se je zdelo, da so vsi zadovoljni.

Tedaj pa se je pripetilo nekaj, malenkost, ki je izzvala celo žalost. Iz tega pripetljaja sklepam, da je bila pri nekaterih tista dobrohotnost samo hlinjena.

Med žostisti¹⁾ je nekaj zelo gorečih, ker

okusno večerjo. Dekleta v tirolski narodni noši strežejo gostom.

Vstopimo v velikanski obokani prostor, kjer se zopet vrstijo razni stroji, pohištvo, lesni izdelki in vezanine. Tuji Jugoslavija in Avstrija sta tu zastopani, večinoma v lesni industriji. Občudujejo mogočna debela stolaletni smrek, debke ravne kot sveča, lepo izdelane parkete in druge lesne izdelke, v prvi vrsti pohištvo. Vendar te nehoti sprejeti občutek, da bi Jugoslavija v tej stroki pokazala lahko mnogo boljše. Italija je v lesni industriji najbolj zastopana z lesnimi izdelki iz Tricesima. Nekatere stvari so prav lepe, nikakor pa se ne moremo ogreti za ono skrajno neokusno modro spalnico, menda Žerjalovo iz Tricesima.

V skrajnem, najtesnejšem kotičku tega oddelka pa smo našli nakopičeno toliko lepote, iz katere diha v vsej pestrosti barv in ornamentov pristna slovanska duša: v narodnih motivih krasno vezene bele bluzice, prti, usnjeni izdelki, idrijske čipke, izmed katerih so nekatere prave umetnine. Človek jih ogleduje in zdi se mu skoro nemogoče, da so jih izdelale človeške roke, mogoče roke naših preprostih deklet. A zopet, kdo si jih more nabaviti, če en sam priči, stane 20.000 lir? A prav gotovo, da delo umetnice, ki je to umetnino izvršila, s tem niti od daleč ni plačano. Posebno lepe so v tem oddelku turške preproge izdelane v Makedoniji in Srbiji. Dva zgovorna Srba razkazujeta gledalca svojo lepe izdelke. Tu se gnete največ ljudi, da v Tržačanih nikakor ni še izumrl čut za lepoto.

Od tu gremo v veliko dvonastropno stekleno stavbo, v kateri pa so razstavljena dela le skopo odmerjena. Našli smo tu grški, maroški, francoski, madžarski in italijanski oddelek. Na terasi te velikanske steklene stavbe pa je bar, v katerem kar mrgoli obiskovalcev, ki iz te višine občudujejo pisano življenje tržaškega velesajma. Med oddelki spodaj koraka skupina bergamskih godcev v narodni noši. Neprestano prihajajo do nas zvoki godbe... lo sai che i papaveri... Nesčetokrat so jo že

ta večer zaigrali. Ta skupina godcev in ta pesem nam je bolj kot vse drugo podžgala v srcu misel, ki je ves čas, ko smo si ogledovali razstavo, vztrajno glodala v srcu. Ali v Trstu in okolici ne živijo tudi Slovenci? Kje so ti zastopani na tržaškem velesajmu? Ali se ne lahko naše lepe okoliške narodne noše kosajo s temile italijanskimi? In naše pesmi? Pred katerim narodom naj nas bo sram? Se celo neki ital. tržaški list nam je priznal to prednost, ko je pred dnevi objavil članek pod naslovom »Anche Trieste ha il suo folklore«. V njem pisec živo opisuje folkloro tržaške okolice od Kontovela, Barkovelj in Škednja do Istre. Zakaj jih ignoriramo, pravi pisec, in dajemo prednost folklori drugih, tujih krajev? Odgovor je prav lahek. Zadoštuje, da poudarimo neizpodbitno dejstvo, da je vsaka narodna noša zgodovinski dokaz, ki bi ga nekateri tako radi zanikali, češ da jučke, brežeče, čiči in mandrijari niso nikoli obstojali. »Giornale di Trieste«, pravi dalje pisec, je nekoč objavil fotografijo dveh okoliških narodnih noš s pripombo: Ali ste kdaj videli v Trstu tako oblečene ljudi?

Vi gotovo ne, zaključuje pisec, ki ste včeraj prišli v Trst, mi pa prav gotovo. Ni še minilo pol stoletja, ko so po naših trgih prodajali svoje pridelke pristne jučke, brežečke, čiči in mandrijari...

Na vse to smo pomislili, ko smo s terase steklene stavbe ogledovali vrvež tržaškega velesajma. Italijanske trobojnice so plapolale v vetru, med njimi le redke tržaške. O drugih tujih zastavah, niti sledu...

Kot v medlo tolažbo tem našim žalostnim mislim je iz nekega slovenskega oddelka za slovo zaigrala slovenska pesem: »Soča voda je šumela...«

Z. P.

V nedeljo 13. 7. se je tržaški velesajem zaključil ob navzočnosti zaveznih oblasti in ital. ministra za trgovino La Malfa. Obisk in zato tudi uspeh velesajma ni bil tak, kakršen bi lahko bil, če bi ne bilo tako nezno vročine.

STRŽAŠKEGA

Tržaški Slovenci!

V nedeljo 31. avgusta priredi »Duhovska zveza« skupno romanje v Padovo in Benetke. Izbrali smo bolj pozni čas, ko ne bo tako velike vročine. Program in pogoje romanja bomo objavili v prihodnji številki. Vabimo že sedaj goriške Slovence, naj se nam pridružijo. Želimo pripraviti tako veliko romanje kakor lansko leto na Barbano!

Opčine

Opčine so bile med zadnjo vojno hudo prizadete, saj je bilo nad 200 hiš bombardiranih in porušenih. Od vseh porušenih hiš do danes jih je bilo le nekaj obnovljenih, zato se čuti med domačini veliko pomanjkanje stanovanj. Kljub stalnim prošnjam prizadetih do sedaj oblastva niso ničesar podvzela v njihovo korist, in marsikaj, kar bi se bilo lahko z malo stroški popravilo, je sedaj že propadlo. Povsod po Trstu se mnogo gradi z javnim denarjem, le na Opčine so pazabili. Med drugimi stavbami sta bili porušeni tudi župnišče in kaplanija, tako da je tudi naša duhovščina še vedno brez strehe.

Bombe, ki so zadele župnišče, so uničile prvo krstno knjigo opske fare, rešile so se le ostale. Druga knjiga začena s 15. stoletjem in n. pr. prvi priimek, ki ga najdemo napisanega je prav Sosič, kar dokazuje, kako dolgo bivajo tu ta in druge opske rodovine.

Pred volitvami je g. tržaški župan obljubil, da bo plačal najemino za prostore za župni urad, ki je bil dotedaj včasih v vlažni temni sobi, ali pozneje na cerkvenem podstrešju. Ko so bili ti prostori resnično na razpolago v neki stavi blizu cerkve — kmalu po volitvah — je pa mestna občina odbila plačevanje najemnine.

Ker je tako stanje župnega urada, ki posluje tudi kakor anagrafski urad in mora zanj poskrbeti mestna občina, a se ta svojih obvez otresa, nič več vzdržljivo, je bil g. župnik prisiljen ukiniti vsako uradovanje, dokler občina ne poskrbi za dostojne prostore. Do takrat se morajo zainteresirani obrniti na tržaško občino ali njeno delegacijo na Opčinah.

V nedeljo je obhajal naš g. župnik in

TRGOVINA JESTVIN

ROMAN ŠMUC

TRST ul. Battisti 13 - tel. 96-300

se priporoča vsem starim in novim klijentom. Dobro blago in solidna postrežba. Zmerne cene. Blago dostavljamo na dom.

Zobozdravnik

dr. STANISLAV PAVLICA

TRST via Commerciale 10/II. - Tel. 31-8-13 sprejema od 9 - 13 in od 17 - 19

Odgovorni urednik: Stanko Stanič
Tiska tiskarna Budin v Gorici

udeležencev je bilo okrog 70, med temi 15 iz Gorice.

Goričani bodo letos imeli tudi svoje lastno romanje v Lurd od 4. do 10. septembra. Z njimi pojde tudi nadškof. Stroški so preračunani na 24 tisoč lir v tretjem razredu. Prijave se sprejemajo na škofiji ali tudi pri župnih uradih. Upanje je, da bodo smeli v Lurd tudi optanti.

Najprej mi je čestital zaradi mojih raziskav v letalstvu, ki so ga zanimalo v visoki meri. Prerokoval mi je sijajno bodočnost, a s pogojem, da ne bom posnemal žosistov... da bom nasproti samemu sebi... nasproti svoji mladosti... nezaupljiv; in ker imam možnost in dolžnost, da v znanosti nekaj ustvarim, naj ne gubim svojega časa s tem, da lovim luno ali streljam vrabce.

Prosil sem ga, naj blagovoli svojo misel natančneje izraziti.

Ravno to da je želel! Sedeč za svojo pisalno mizo je govoril in spremljal besede s kretnjami z nožem za odpiranje pisem:

»Gospodje upravni svetniki in jaz smo vas sprejeli kot člana družine. In predvsem zato, ker se zanimamo za vas in za vašo bodočnost, vas svarimo pred »boljšimi«, ki bi pri vas, ki ste plemeniti in navdušeni, hitro lahko postala sovražnik »dobrega«.

Mi ljubimo delavca kot vi.

Tudi mi želimo kakor vi zboljšanje njegovega telesnega in нравnega položaja. Sicer pa dober položaj že ima. Plače so pri nas visoke in prostega časa imajo veliko.

dekan Natal Silvani tridesetletnico svojega mašniškega posvečenja. Želimo mu še mnogo let uspešnega delovanja med nami.

Novi župan v Zgoniku

Za župana zgoniške občine je bil v ponedeljek zvečer izvoljen pravnik g. Vladimir Obad. Za odbornika sta izvoljena gospoda Vodopivec Just in pa Milič Josip; za njihova namestnika pa Cilie Vladimir in pa Ivan Rustja. Vsi gori navedeni pripadajo Listi slovenske skupnosti.

Z globoko žalostjo v srcu sporočamo prijateljem in znancem, da nas je dne 10. julija t. l. nepričakovano zapustila po daljšem bolehanju naša nepozabna mama oz. nonica, teta, tašča in sestra

Gabrijela vd. dr. Franko-va roj. Doljak

v 84. letu življenja.

Položili smo jo k večnemu počitku na domačem pokopališču v Solkanu. Sveta maša zadušnica bo v četrtek 17. t. m. ob 7 uri zj. v stolnici v Gorici. N.p.v.m.

Dr. Igor Franko z družino, sin, v imenu vseh svojcev

ZAHVALA

Čutimo dolžnost, da se tem potom oddolžimo za izraze srčnega sožalja in globokega sočustvovanja ob izgubi našega nepozabnega

OČETA IN BRATA

Naj gre zahvala častiti duhovščini, pevcom in obema pevovodjama, govornikom, darovalcem cvetja, prijateljem ter nepregledni množici, ki ga je spremljala na zadnji poti.

Družina Doljak in sorodniki

Z GORIŠKEGA

Romanje na Sv. Višarje

priredi Tretji red 26. in 27. julija. Odhod z avtobusom v soboto 26. julija ob sedmi uri zjutraj izpred kapucinske cerkve. Vpišete se lahko v nedeljo po shodu III. reda v zakristiji pri Sv. Ivanu popoldne ob štirih.

Koncert KPD

V sredo preteklega tedna je bilo v dvorani »Marijine družbe« na Plaenti vse polno naših ljudi. Prišli so — po večini iz mesta — na koncert umetnih in narodnih pesmi. Z njim se je hotelo KPD oddolžiti spomenu pok. Poldeta Doljaka, ki je bil član pevskega zbora KPD in velik ljubitelj slovenske pesmi. Nastopal je pevski zbor KPD pod spretnim vodstvom prof. Mirka Fileja z lepim in zelo pestrim sporedom. Kot prvo so zapeli Grilancovo »Jaz sem življenje in vstajenje«. Občinstvo je izvajanje te lepe in tudi primerne žalostinke spremljalo stojč. Tudi druge točke so bile prav lepo podane. Zlasti so navdušile občinstvo solo točke iz Puccinijeve Madame Butterfly: »Kmalu na obzorju«, in Verdijevega Rigoletta: »Sužnji bednik«. Za tako lepo uspeli koncert smo prirediteljem in zlasti dirigentu g. prof. Fileju zelo hvaležni.

Počitniška kolonija v Alojzijevišču

Kakor vsako leto, bo tudi letos v Slov. Alojzijevišču počitniška dnevna kolonija za otroke slovenskih ljudskih šol v Gorici. Vzdržuje jo šolski patronat. Za revne in manj premožne starše, ki ne morejo poslati svojih otrok v hribe, je to lepa prilika, da vsaj doma poskrbijo otrokom nekaj razvedrila, sebi pa odvzamejo nekoliko skrbi zanje.

Kolonija začne prihodnji ponedeljek t. j. 21. julija. Otroci pridejo vsak dan v zavod ob 8.03 in se vračajo domov ob 5h popoldne. Ves dan so pod varstvom učiteljic. Starši, poslušajte se prilike.

Duhovne vaje za dekleta

Od 20. do 24. avgusta bodo v Gorici duhovne vaje za dekleta. Priglasiti se je treba do 15. avgusta v stolnem župnišču v Gorici ali pri gč. Fani Roje, Corte S. Mario 7, Gorica. Vzdrževalnina je 2 tisoč lir. Plača se ob vstopu k duhovnim vajam.

Romanje v Lurd

Tržaški romarji so v četrtek zjutraj srečno odpotovali v Lurd. Najprej je ob napovedani uri odšel vlak z zdravimi romarji, nato pa vlak z bolniki. Slovenskih

so pač zelo mladi. Toda mladost je bolezen, od katere vsak dan nekaj ozdravimo.

Sinoči sta torej dva žosista iz montažne delavnice, ko sta se vračala z dela, srečala nekega ubogega človeka, oblečenega v cunjice, ki je kašljal, pljuval, umiral za lakoto in se končno sesedel na klop. Zasmilil se jima je; začela sta se zanimati zanj in ga izpraševati. Ker pa ni dal odgovora, sta ga naložila na majhen tovorni avtomobil iz tvornice in ga precej vznemirjena odpeljala v bolnico.

Nesreča je hotela, da je načelnik oddelka za osebje potreboval ta avtomobil prav v istem trenutku.

Ta načelnik je z njem lastno ljubeznostjo torej zahteval avtomobil... telefonski besen upravniku, ki o tej reči ni vedel nič ter je od svoje strani telefonski vodji garaže, ki tudi ni vedel.

Skratka, v četrtni uri se je ta malenkostni pripetel razvil v žalostno; nekateri delavci, ki so sedaj nenadoma odkrili svojo mržnjo do žosistov, so izrazili sum, da ni bilo prvič, da se ti mladi žosisti — ki uživajo vse pravice, kot kaže — poslužujejo tovarniških avtomobilov za svoje lahko miselno početje, ne da bi koga vprašali za dovoljenje.

To je popolnoma zlagano.

Poleg tega pa je preiskava pokazala, da omenjeni dozdevni revšč, če je že umiral za lakoto, ni umiral za žejo; da je bil slabo znan v vseh beznicah okolice, kot nepoboljšljiv pijanec, ki pa je znal jokati in vzbuhati usmiljenje pri ljudeh. Celo gospod župnik mu je bil oni mesec dal vsoto denarja, zaradi katere se še danes ni potolažil.

To je vse! Moj Bog, za mlade neizkušene fante, polne sočutja, to ni veliko.

Brez surovega odziva načelnika oddelka za osebje bi se bila zadeva končala tukaj. Tako pa so je spravili pred glavnega ravnatelja, ki je v tistem času gotovo imel važnejše reči obravnati.

Ravnatelj me je dal poklicati.

In tu se je začela prava drama.

Takoj sem dobil jasn vtis, da je zgodba z avtomobilom samo pretveza, katero je ravnatelj takoj porabil, da mi pove vse, kar je imel na sreč.

To je naredil precej elegantno.

Najprvo se je smejal preproščini mojih mladih fantov, ki so nepoboljšljivega pijanca imeli za starega delavca, ki umira za lakoto. Nato je pa razgovor spjel na drug tir ter se je lotil načelnega vprašanja.

Vi pa, vi greste še dalje.

Vi ste na tem, da ustvarite državo v državi in da postanete priljubljeni, ne da bi po tem hrepeli; ta priljubljenost utegne izpodkopati vaš položaj v tvornici in vznemiriti vaše tovaršje.

Lahko bi vam rekel, da nas vaši sestanki, izleti, študijski krožki spravljajo malo v zadrego, ker zmanjšujejo zmogljivost tovarne; delo je sedaj potisnjeno na drugo mesto. Mnogo bolj študirajo zemljevide za izlete, načrte za tekme in za taborjenje kot pa vprašanja, ki se tičejo dela.

Tu pa smo »raziskovalna tvornica«, to se pravi, da mora biti misel na izpostavljenosti stroja v duhu osebja prva, stalna in vztrajna.

Kljub veliki važnosti pa bom pustil ta pogled ob strani. Danes hočem govoriti samo v imenu vaše koristi in vaše bodočnosti.

Vi greste prehitro. Arabci pravijo, da mora človek s kom pojediti mernik soli, preden ga začne spoznavati.

Vi ste šele pri prvem čepcu soli. Kljub temu ste stopili na polje dela za ljudstvo tako mirno, da boste v prihodnosti doživeli veliko razočaranje.

Vi ste glava. Ostanite vendar z glavami!

Za SLOVENSKO ALOJZJEVIŠČE Klanjšček Pavla daruje 200.— lir.

ZA MALE SIROTE SLOV. SIROTIŠČA Učiteljica Zora Sfiligoj 2000; družina Ravnez 1000; neimenovana družina iz Vicensce 5 kilogr. zavoj z živili; gospa H. K. iz Podgore ene citre; gospod Štekar iz Števerjana košaro sadja.
Srčna hvala!

LISTNICA UREDNIŠTVA

G. Rom Johnu - Avstralija
Javljamo Vam, da se dobijo v goriški Katoliški knjigarni naslednje knjige:

Barčica z notami (narodne pesmi) cena 350 lir, Finžgar »Pod Svobodnim soncem«, cena 1000 lir, J. Jurčič »Deseti brat«, cena 600 lir, I. Cankar — prvi in drugi del, cena 1700 lir, P. Zakonjšek »Praktična kuharica«, cena 850 lir, M. Rupel »Valvasorjevo berilo«, cena 2150 lir.

Slovensko-angleškega; ali angleško-slovenskega slovarja se ne dobi. Ako pošljete denar do nas, Vam lahko pošljemo gornavedene knjige. Opozorjamo Vas, da za avstralsko šterlino dobite okrog 1300 lir.

Vsakovrstno pohištvo: **Tovarna pohištva**
Tel. 32

SPALNICE, JEDILNICE, KUHINJE
ITD. - PO NAROČILU IZVRŠI
VSAKO DELO. - POROŠTVO ZA
DOBER NAKUP. - TOVARNIŠKE
ČENE. - DELO SOLIDNO. - DO-
MAČA TVRDKA.

PRINČIČ
KRMIN
Cormons prov. Gorizia

POZOR! **POZOR!**
Vaši sorodniki, prijatelji in znanci potrebujejo še vedno Vaše pomoči.

TVRDKA CITRUS
IMPORT-EXPORT

Lastnik Aleksander Goljevšček
TRST, UL. TORREBIANCA 27 - TEL. 2-44-67

pošilja še vedno v Jugoslavijo in ostale evropske države vse življenjske potrebščine in ostalo blago, vse OCARINJENO, torej brez vsakih stroškov za prejemnika.

PRIČAKUJEMO VAŠA CENJENA NAROČILA! - ZAHTEVAJTE INFORMACIJE!

Okoristite se z njihovimi izkušnjami. Obdržite razdaljo. Ne ljubkuje z ljudstvom. Ne iščite pri njem opore. Ljudstvo ne more voditi, ljudstvo je treba voditi. Ljudstvo je suženj svojega razpoloženja, ki se menja zelo hitro in se menjaje kar naprej.

Vem, da ste praktičen katoličan. Spomnite se, kakšno je bilo ljudstvo na cvetno nedeljo in na veliki petek. Ljudstvo komu ploska in ga potem križa.

Ljudstvo je kot pri volčjakih. Človek nikoli ne ve, ali bodo ugriznili ali oblizali.

Pri nas je l. 1788 ljudstvo šlo za vsemi procesijami ter je pobožno prepevalo svete pesmi.

Čez dve leti je sekalo glave in tulilo »Carmagnolo!«.

Pred štirimi leti se je zdelo, da je naša tvornica eno srce in ena duša. Sicer nisem preveč verjel v to, a vendar sem končno začel upati. Potem pa je prišla Ljudska fronta in mi je zopet enkrat pokazala, koliko hinavščine je v nekaterih dušah in koliko omahljivosti v skoraj vseh.

To, kar vam pravim, niso besede vzete iz zraka. To so dejstva, katera sem, žal, doživel v vsej tragiki.

(Nadaljevanje)